

KOMMISJONSDIREKTIV 95/43/EF**av 20. juli 1995****om endring av vedlegg C og D til rådsdirektiv 92/51/EØF om annen generelle ordning for godkjenning av yrkeskompetansegivende utdanning som supplement til direktiv 89/48/EØF(*)****(Tekst som er relevant for EØS)****KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR -**

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsdirektiv 92/51/EØF av 18. juni 1992 om annen generelle ordning for godkjenning av yrkeskompetansegivende utdanning som supplement til direktiv 89/48/EØF⁽¹⁾, endret ved kommisjonsdirektiv 94/38/EF⁽²⁾, særlig artikkel 15, og

ut fra følgende betraktninger:

Når Kommisjonen vurderer en begrunnet anmodning om å tilføye en utdanningsform til listen i vedlegg C eller D, skal den i henhold til artikkel 15 nr. 2 i direktiv 92/51/EØF særlig undersøke om det kvalifikasjonsbevis som oppnås gjennom den aktuelle utdanning, sikrer innehaveren en yrkeskompetansegivende utdanning på nivå med den postgymnasiale utdanning som er nevnt under i) i direktivets artikkel 1 bokstav a) første ledd annet strekpunkt, og tilsvarende ansvar og oppgaver.

Den nederlandske regjering har kommet med begrunnede anmodninger om endring av vedlegg C og D til direktiv 92/51/EØF, og den østerrikske regjering har kommet med en begrunnet anmodning om endring av vedlegg D.

Særlig de utdanningsformer som skal tilføyes listen i vedlegg C til direktiv 92/51/EØF for Nederlands vedkommende, er sammenlignbare med dem som allerede er oppført i vedlegget, når det gjelder struktur og lengde samt det ansvars- og oppgavenivå de sikrer innehaveren.

I samsvar med artikkel 2 i direktiv 92/51/EØF får bestemmelsene i dette direktiv ikke anvendelse på virksomhet som omfattes av ett av direktivene oppført i vedlegg A, herunder direktivene som

får anvendelse på utøvelse som lønnstaker av virksomhetene oppført i vedlegg B, selv om en borger i en medlemsstat har fullført ett av utdanningsalternativene «med særegen struktur» nevnt i vedlegg D.

Særlig de utdanningsformer som skal tilføyes listen i vedlegg D til direktiv 92/51/EØF for Nederlands og Østerrikes vedkommende, er med hensyn til struktur og lengde sammenlignbare med enkelte utdanningsformer i vedlegg C og med noen utdanningsformer som allerede er nevnt i vedlegg D, og de er alle kjennetegnet ved at de har en varighet på minst 13 år.

I samsvar med artikkel 17 nr. 2 i direktiv 92/51/EØF og for å styrke den generelle ordningens effektivitet bør de medlemsstater som har utdanningsformer som er oppført i vedlegg D, oversende listen over de aktuelle diplomer til Kommisjonen og de øvrige medlemsstater.

For å gjøre vedlegg C og D til direktiv 92/51/EØF mer leservennlige bør listene med endringer kunngjøres.

Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 15 i direktiv 92/51/EØF -

VEDTATT DETTE DIREKTIV:**Artikkel 1**

Vedlegg C og D til direktiv 92/51/EØF endres i samsvar vedlegg I til dette direktiv.

Artikkel 2

Den endrede listen over utdanningsformer nevnt i vedlegg C og D til direktiv 92/51/EØF er oppført i vedlegg II til dette direktiv.

(*) Denne EF-rettsakten, kunngjort i EFT nr. L 184 av 3.8.1995, s. 21, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 22/97 av 30. april 1997 om endring av EØS-avtalens vedlegg VII (Gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner), se denne utgave av EØS-tillegget til De Europiske Fellesskaps Tidende.

(¹) EFT nr. L 209 av 24.7.1992, s. 25.

(²) EFT nr. L 217 av 23.8.1994, s. 8.

Artikkel 3

1. Medlemsstatene skal vedta de lover og forskrifter som er nødvendig for å etterkomme dette direktiv, innen 31. oktober 1995. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 4

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Utferdiget i Brussel, 20. juli 1995.

For Kommisjonen

Mario MONTI

Medlem av Kommisjonen

VEDLEGG I

A. I vedlegg C gjøres følgende endringer:

1. a) I nr. 1. «Paramedisinsk og sosialpedagogisk utdanning» tilføyes følgende strekpunkt etter overskriften «I Luxembourg» siste strekpunkt «barnepedagog (éducateur/trice)»:

«i Nederland:

- veterinærassistent (“dierenartassistent”).

- b) I nr. 1. «Paramedisinsk og sosialpedagogisk utdanning» tilføyes følgende strekpunkt etter siste strekpunkt i overskriften «som innebærer en samlet utdanningstid på minst 13 år og omfatter»:

«- eller når det gjelder veterinærassistent (“dierenartassistent”) i Nederland, tre års yrkesutdanning ved en fagskole (“MBO”-ordningen) eller alternativt tre års yrkesutdanning i den kombinerte lærlingeordningen (“LLW”), som begge avsluttes med eksamen.»

2. a) I nr. 3 «Maritime yrker» bokstav a) «Sjøtransport» tilføyes følgende strekpunkt under overskriften «I Nederland»:

«- VTS-tjenestemann (“VTS-functionaris”).

- b) I nr. 3 «Maritime yrker» bokstav a) «Sjøtransport» erstattes strekpunktet «- i Nederland, 14 års utdanning, hvorav minst to år ved en fagskole, supplert med en ettårig praktikantperiode.» under overskriften «som innebærer følgende utdanning», med følgende strekpunkt:

«- i Nederland:

- for førstestyrmann (kystfartøy) (med tilleggsutdanning) (“stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)”) og motormann (med diplom) (“diploma motordrijver”), minst 14 års utdanning, hvorav minst to år ved en fagskole, supplert med en tolv måneders praktikantperiode,
- for VTS-tjenestemann (“VTS-functionaris”), en utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, som omfatter minst tre år med høyere yrkesutdanning (“HBO”) eller videregående yrkesutdanning (“MBO”), som etterfølges av nasjonale og regionale spesialiseringkurs som hvert omfatter minst tolv ukers teoretisk utdanning, og som avsluttes med eksamen.»

3. a) I nr. 4 «Tekniske yrker» tilføyes følgende strekpunkt under overskriften «I Nederland»:

«- tannprotesemaker (“tandprotheticus”).

- b) I nr. 4 «Tekniske yrker» erstattes nåværende tekst etter strekpunktet «namsmann» under overskriften «I Nederland» med følgende tekst:

«som innebærer allmenn- og yrkesutdanning

- for namsmann (“gerechtsdeurwaarder”), på 19 år, med åtte års grunnskole etterfulgt av åtte års videregående skole, hvorav fire års teknisk utdanning, avsluttet med en offentlig eksamen og supplert med tre års teoretisk og praktisk fagutdanning,
- for tannprotesemaker (“tandprotheticus”), på 15 år med heltidsutdanning og tre år med deltidsutdanning, hvorav åtte års grunnskole, fire års videregående skole og tre års yrkesutdanning, som omfatter tre års teoretisk og praktisk utdanning som tanntekniker, supplert med tre år deltidsutdanning som tannprotesemaker, som avsluttes med eksamen.»

B. Vedlegg D suppleres med følgende avsnitt:a) *«I Nederland:*

Følgende lovregulerte utdanning:

- lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, som forutsetter fullført åtte års grunnskole etterfulgt av fire år med enten videregående allmennutdanning (“MAVO”) eller forberedende yrkesutdanning (“VBO”) eller videregående allmennutdanning på høyere nivå, der det kreves fullført tre- eller fireårig kurs ved en skole for videregående yrkesutdanning (“MBO”), som avsluttes med eksamen,
- lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 16 år, som forutsetter fullført åtte års grunnskole etterfulgt av fire års utdanning som minst er på nivå med forberedende yrkesutdanning (“VBO”) eller videregående allmennutdanning på et høyere nivå, og der det kreves fullført minst fire år yrkesutdanning i lærlingeordningen, som omfatter minst en dags teoretisk undervisning på skole per uke og de øvrige dagene praktisk opplæring ved et praktisk lærested eller i en bedrift, og som avsluttes med en eksamen på videregående nivå eller høyere.

De nederlandske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over den utdanning som omfattes av dette vedlegg.»

b) *«I Østerrike:*

- Utdanning ved læresteder for høyere yrkesutdanning (“Berufsbildende Höhere Schulen”) og læresteder for høyere landbruks- og skogbruksutdanning (“Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten”), herunder spesielle typer (“einschließlich der Sonderformen”) med struktur og nivå fastsatt ved lov eller forskrift.

Disse utdanningsformene har en samlet lengde på minst 13 år og omfatter fem års yrkesutdanning som avsluttes med eksamen som, når den er bestått, er bevis for faglig dyktighet.

- Utdanning ved håndverksmesterskole (“Meisterschulen”), i håndverksmesterklasse (“Meisterklassen”), skole for utdanning av håndverksmestere i industrien (“Werkmeisterschulen”) eller skole for utdanning av håndverkere i byggefag (“Bauhandwerkerschulen”), med struktur og nivå fastsatt ved lov eller forskrift.

Disse utdanningsformene har en samlet lengde på minst 13 år og omfatter ni års grunnskole etterfulgt av enten minst tre års yrkesutdanning ved en fagskole eller minst tre års opplæring vekselvis i en bedrift og ved en yrkesskole (“Berufsschule”), som i begge tilfeller avsluttes med eksamen og suppleres med fullføring av ett års utdanning ved en håndverksmesterskole (“Meisterschule”), i håndverksmesterklasser (“Meisterklassen”), ved en skole for utdanning av håndverksmestere i industrien (“Werkmeisterschule”) eller skole for utdanning av håndverkere i byggefag (“Bauhandwerkerschule”). I de fleste tilfeller er den samlede varigheten på minst 15 år, som omfatter praksisperioder som enten kommer før utdanningen ved lærestedene eller samtidig med deltidsutdanning (minst 960 timer).

De østerrikske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over den utdanning som omfattes av dette vedlegg.»

VEDLEGG II

**«OVERSIKT OVER UTDANNINGSALTERNATIVER MED SÆREGEN STRUKTUR
OMHANDLET UNDER ii) I ARTIKKEL 1 BOKSTAV a) FØRSTE LEDDANNE
STREK PUNKT**

(VEDLEGG C TIL DIREKTIV 92/51/EØF)

1. Paramedisinsk og sosialpedagogisk utdanning

Følgende utdanning:

i Tyskland:

- pediatrik sykepleier (“Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger”),
- fysioterapeut (“Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)”⁽¹⁾),
- ergoterapeut (“Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut(in)”),
- logoped (“Logopäde/Logopädin”),
- ortoptist (“Orthoptist(in)”),
- offentlig godkjent barnepedagog (“Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)”),
- offentlig godkjent spesialpedagog (“Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)”)
- teknisk-medisinsk laboratoriasistent (“medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)”),
- teknisk radiologassistent (“medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)”),
- teknisk assistent (medisinsk funksjonsdiagnostikk) (“medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik”),
- veterinærtekniker (“veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)”),
- ernæringsfysiolog (“Diätassistent(in)”),
- farmasitekniker (“Pharmazieingenieur”), oppnådd før 31. mars 1994 i den tidligere Tyske demokratiske republikk eller på territoriet til de nye Länder,
- psykiatrisk sykepleier (“Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger”),
- taleterapeut (“Sprachtherapeut(in)”),

i Italia:

- tanntekniker (“odontotecnico”),
- optiker (“ottico”),
- fotterapeut (“podologo”),

⁽¹⁾ Fra 1. juni 1994 erstattes yrkestittelen «Krankengymnast(in)» av «Physiotherapeut(in)». De yrkesutøvere som har fått sitt diplom før denne dato, kan likevel etter eget ønske fortsatt bruke den tidligere tittelen «Krankengymnast(in)».

i Luxembourg:

- teknisk radiologassistent (“assistant(e) technique médical(e) en radiologie”),
- teknisk-medisinsk laboratorieassistent (“assistant(e) technique médical(e) de laboratoire”),
- psykiatrisk sykepleier (“infirmier/ière psychiatrique”),
- teknisk-medisinsk kirurgiassistent (“assistant(e) technique medical(e) en chirurgie”),
- pediatrik sykepleier (“infirmier/ière puériculteur/trice”),
- anestesisykepleier (“infirmier/ière anesthésiste”),
- massør med godkjent utdanning (“masseur/euse diplômé(e)”)
- barnepedagog (“éducateur/trice”),

i Nederland:

- veterinærassistent (“dierenartassistent”),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, og som omfatter:

- i) enten tre års yrkesutdanning ved en fagskole, som avsluttes med eksamen, i enkelte tilfeller supplert med en ett- eller toårig spesialutdanning som avsluttes med eksamen,
- ii) eller minst to og et halvt års yrkesutdanning ved en fagskole, som avsluttes med eksamen og suppleres med minst seks måneders yrkespraksis eller minst seks måneders praktikanttid i en godkjent institusjon,
- iii) eller minst to års yrkesutdanning ved en fagskole, som avsluttes med eksamen og suppleres med minst ett års yrkespraksis eller minst ett års praktikanttid i en godkjent institusjon,
- iv) eller, når det gjelder veterinærassistent (“dierenartassistent”) i Nederland, tre års yrkesutdanning ved en fagskole (“MBO-ordningen”) eller alternativt tre års yrkesutdanning i den kombinerte lærlingeordningen (“LLW”), som begge avsluttes med eksamen.

Følgende utdanning:

i Østerrike:

- kontaktlinseoptiker (“Kontaktlinsenoptiker”),
- fotpleier (“Fußpfleger”),
- høreapparatmaker (“Hörgerätakustiker”),
- drogist (“Drogist”),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, hvorav minst fem års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning, fordelt på en læretid på minst tre år, som omfatter utdanning dels på arbeidstedet, dels ved et lærested for yrkesutdanning, og en praksisperiode og yrkesopplæring, som avsluttes med eksamen som gir rett til å utøve yrket og lære opp lærlinger,

- massør (“Masseur”),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på 14 år, hvorav fem års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning som omfatter en læretid på to år, en praksisperiode og yrkesopplæring på to år og en utdanning på ett år som avsluttes med eksamen som gir rett til å utøve yrket og lære opp lærlinger,

- barnehagearbeider (“Kindergärtner/in”),
- barnepedagog (“Erzieher”),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på 13 år, hvorav fem års yrkesutdanning ved en fagskole, som avsluttes med eksamen.

2. **Håndverksmesterutdanning (Mester/Meister/Maître) som innebærer utdanning innenfor fagområder som ikke omfattes av direktivene oppført i vedlegg A**

Utdanning til:

i Danmark:

- optiker (“optometrist”),

med en samlet utdanningstid på 14 år, hvorav fem års yrkesutdanning fordelt på en teoretisk utdanning på to og et halvt år ved en fagskole og en praktisk utdanning på to og et halvt år i et foretak, avsluttet med en godkjent eksamen i vedkommende håndverksfag som gir rett til tittelen “mester”,

- ortopeditekniker (“ortopædimekaniker”),

med en samlet utdanningstid på tolv og et halvt år, hvorav tre og et halvt års yrkesutdanning fordelt på en teoretisk utdanning på seks måneder ved en fagskole og en praktisk utdanning på tre år i et foretak, avsluttet med en godkjent eksamen i vedkommende håndverksfag som gir rett til tittelen «mester»,

- ortopediskomaker (“ortopædiskomager”),

med en samlet utdanningstid på 13½ år, hvorav fire og et halvt års yrkesutdanning fordelt på en teoretisk utdanning på to år ved en fagskole og en praktisk utdanning på to og et halvt år i et foretak, avsluttet med en godkjent eksamen i vedkommende håndverksfag som gir rett til tittelen «mester»,

i Tyskland:

- optiker (“Augenoptiker”),
- tanntekniker (“Zahntechniker”),
- bandasjist (“Bandagist”),
- høreapparatmaker (“Hörgeräteakustiker”),
- ortopeditekniker (“Orthopädiemechaniker”),
- ortopediskomaker (“Orthopädienschuhmacher”),

i Luxembourg:

- optiker (“opticien”),
- tanntekniker (“mécanicien dentaire”),
- høreapparatmaker (“audioprothésiste”),
- ortopeditekniker/bandasjist (“mécancien orthopédiste/bandagiste”),
- ortopediskomaker (“orthopédiste-cordonnier”),

med en samlet utdanningstid på 14 år, hvorav minst fem års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning, delvis ervervet i et foretak og delvis ved en fagskole, avsluttet med en eksamen som må bestås for å kunne praktisere et håndverksfag enten som selvstendig næringsdrivende eller som lønnstaker med et tilsvarende ansvarsnivå.

i Østerrike:

- bandasjist (“Bandagist”),
- korsettmaker (“Miederwarenerzeuger”),
- optiker (“Optiker”),
- ortopediskomaker (“Orthopädieschuhmacher”),
- ortopeditekniker (“Orthopädietechniker”),
- tanntekniker (“Zahntechniker”),
- gartner (“Gärtner”),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, hvorav minst fem års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning, fordelt på en læretid på minst tre år, som omfatter utdanning delvis på arbeidssstedet, delvis på et lærested for yrkesutdanning, og yrkeserfaring og yrkesopplæring på minst to år, som avsluttes med mesterprøve som gir rett til å utøve yrket, undervise lærlinger og bruke tittelen “Meister”.

Utdanning til håndverksmester innenfor landbruk og skogbruk, dvs.:

- mester i landbruk (“Meister in der Landwirtschaft”),
- mester i landbruksøkonomi (“Meister in der ländlichen Hauswirtschaft”),
- mester i hagebruk (“Meister im Gartenbau”),
- mester i kommersielt hagebruk (“Meister im Feldgemüsebau”),
- mester i fruktdyrking og fruktbearbeiding (“Meister im Obstbau und in der Obstverwertung”),
- mester i vindyrking og vinproduksjon (“Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft”),
- mester i meierifag (“Meister in der Molkerei- und Käsewirtschaft”),
- mester i hesteoppdrett (“Meister in der Pferdewirtschaft”),

- mester i fiskerifag (“Meister in der Fischereiwirtschaft”),
- mester i fjørfeavl (“Meister in der Geflügelwirtschaft”),
- mester i biavl (“Meister in der Bienenwirtschaft”),
- mester i skogbruksfag (“Meister in der Forstwirtschaft”),
- mester i skogbepantning og skogforvaltning (“Meister in der Forstgarten- und Forstpflégewirtschaft”),
- mester i lagring av landbruksprodukter (“Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung”),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, hvorav minst seks års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning, fordelt på en læretid på minst tre år, som omfatter utdanning delvis på arbeidsstedet, delvis på et lærested for yrkesutdanning, og yrkeserfaring på minst tre år, som avsluttes med mesterprøve i faget, som gir rett til å undervise lærlinger og bruke tittelen “Meister”.

3. Maritime yrker

a) Sjøtransport

Utdanning til:

i Danmark:

- skipsfører (“skibsfører”),
- overstyrmann (“overstyrmand”),
- enestyrmann, vakthavende styrmann (“enestyrmann, vagthavende styrmann”),
- vakthavende styrmann (“vagthavende styrmann”),
- maskinsjef (“maskinchef”),
- førstemasinist (“1. maskinmester”),
- førstemasinist/vakthavende masinist (“1. maskinmester/vagthavende maskinmester”).

i Tyskland:

- kaptein, stort kystfartøy (“Kapitän AM”),
- kaptein, kystfartøy (“Kapitän AK”),
- styrmann, stort kystfartøy (“Nautischer Schiffsoffizier AMW”),
- styrmann, kystfartøy (“Nautischer Schiffsoffizier AKW”),
- maskinsjef, grad C (“Schiffsbetriebstechniker CT – Leiter von Maschinenanlagen”),
- førstemasinist, grad C (“Schiffsmaschinist CMA – Leiter von Maschinenanlagen”),
- masinist, grad C (“Schiffsbetriebstechniker CTW”),
- førstemasinist, grad C – eneste masinoffiser (“Schiffsmaschinist CMAW – Technischer Alleinoffizier”),

i Italia:

- styrmann ("ufficiale di coperta"),
- maskinoffiser ("ufficiale di macchina"),

i Nederland:

- førstestyrermann (kystfartøy) (med tilleggsutdanning) ("stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)"),
- motormann (med diplom) ("diploma motordrijver"),
- VTS-tjenestemann ("VTS-functionaris"),

som innebærer følgende utdanning:

- i Danmark, ni års grunnskole etterfulgt av 17 til 36 måneders grunnleggende yrkesutdanning og/eller fartstid, supplert med:
  - i) ett års fagutdanning for vakthavende styrmanns vedkommende,
  - ii) tre års fagutdanning for de øvrige,
- i Tyskland, utdanning med en samlet varighet av mellom 14 og 18 år, hvorav tre års grunnleggende yrkesutdanning og ett års fartstid, etterfulgt av ett eller to års fagutdanning, eventuelt supplert med to års yrkespraksis fra sjøfart,
- i Italia, utdanning med en samlet varighet av 13 år, hvorav minst fem års yrkesutdanning avsluttet med en eksamen, eventuelt supplert med en praktikantperiode,
- *i Nederland:*
  - i) for førstestyrermann (kystfartøy) (med tilleggsutdanning) ("stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)") og motormann (med diplom) ("diploma motordrijver"), minst 14 års utdanning, hvorav minst to år ved en fagskole, supplert med en tolv måneders praktikantperiode,
  - ii) for VTS-tjenestemann ("VTS-functionaris"), en samlet varighet på minst 15 år, som omfatter minst tre år med høyere yrkesutdanning ("HBO") eller videregående yrkesutdanning ("MBO"), som etterfølges av nasjonale og regionale spesialiseringkurs som hvert omfatter minst tolv ukers teoretisk utdanning, og som avsluttes med eksamen,

og som er godkjent innenfor rammen av den internasjonale STCW-konvensjonen (Den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakhold for sjøfolk, 1978).

b) Havfiske

Utdanning til:

i Tyskland:

- kaptein, dyphavsfiske ("Kapitän BG/Fischerei"),
- kaptein, kystfiske ("Kapitän BK/Fischerei"),

- styrmann, dyphavsfiskefartøy (“Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei”),
- styrmann, kystfiskefartøy (“Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei”),

i Nederland:

- førstestyrmann/maskinist V (“stuurman werktuigkundige V”),
- maskinist IV (fiskefartøy) (“werktuigkundige IV visvaart”),
- førstestyrmann IV (fiskefartøy) (“stuurman IV visvaart”),
- førstestyrmann/maskinist VI (“stuurman werktuigkundig VI”),

som innebærer følgende utdanning:

- i Tyskland, utdanning med en samlet varighet av 14 til 18 år, hvorav tre års grunnleggende yrkesutdanning og ett års fartstid, etterfulgt av ett eller to års fagutdanning, eventuelt supplert med to års yrkespraksis fra sjøfart,
- i Nederland, utdanning av varierende varighet mellom 13 og 15 år, hvorav minst to år ved en fagskole, supplert med en tolv måneders arbeidspraksisperiode,

og som er godkjent innenfor rammen av Torremolinos-konvensjonen (Den internasjonale konvensjon om fiskefartøyers sikkerhet, 1977).

4. Tekniske yrker

Utdanning til:

i Italia:

- landmåler (“geometra”)
- landbrukstekniker (“perito agrario”),

som innebærer videregående teknisk utdanning med en varighet av minst 13 år, som omfatter åtte års grunnskole etterfulgt av fem års videregående utdanning, hvorav tre års fagutdanning, avsluttet med teknisk baccalaureat-eksamen og supplert:

- i) for landmålere: enten med en praktikantperiode på to år ved et landmålerkontor eller fem års yrkeserfaring,
- ii) for landbruksteknikere: med gjennomført praktikantperiode på minst to år,

etterfulgt av en offentlig eksamen.

i Nederland:

- namsmann (“gerechtsdeurwaarder”),
- tannprotestemaker (“tandprotheticus”),

som innebærer allmenn- og yrkesutdanning:

- i) for namsmann ("gerechtsdeurwaarder"), på 19 år, med åtte års grunnskole etterfulgt av åtte års videregående skole, hvorav fire års teknisk utdanning, avsluttet med en offentlig eksamen og supplert med tre års teoretisk og praktisk fagutdanning,
- ii) for tannprotesemaker ("tandprotheticus"), på 15 år med heltidsutdanning og tre år med deltidsutdanning, hvorav åtte års grunnskole, fire års videregående skole og tre års yrkesutdanning, som omfatter tre års teoretisk og praktisk utdanning som tanntekniker, supplert med tre års deltidsutdanning som tannprotestemaker, som avsluttes med eksamen.

i Østerrike:

- forstmann ("Förster"),
- teknisk konsulent ("Technisches Büro"),
- leie av arbeidskraft ("Überlassung von Arbeitskräften – Arbeitsleihe"),
- arbeidsformidler ("Arbeitsvermittlung"),
- investeringsrådgiver ("Vermögensberater"),
- privat etterforsker ("Berufsdetektiv"),
- sikkerhetsvakt ("Bewachungsgewerbe"),
- eiendomsmegler ("Immobilienmakler"),
- eiendomsforvalter ("Immobilienverwalter"),
- reklamebyrå ("Werbeagentur"),
- byggeleder ("Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer"),
- inkassovirksomhet ("Inkassoinstitut"),

med en samlet utdanningstid på minst 15 år, hvorav åtte års grunnskole etterfulgt av minst fem års videregående teknisk eller handelsfaglig utdanning som avsluttes med en teknisk eller handelsfaglig eksamen, og som suppleres med minst to års utdanning på arbeidsstedet, som avsluttes med yrkesfaglig eksamen,

- forsikringsrådgiver ("Berater in Versicherungsangelegenheiten"),

med en samlet utdanningstid på 15 år, hvorav seks års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning, fordelt på en læretid på tre år og en praksisperiode og yrkesopplæring på tre år, som avsluttes med eksamen,

- byggmester/planlegging og teknisk beregning ("Planender Baumeister"),
- tømrmester/planlegging og teknisk beregning ("Planender Zimmermeister"),

med en samlet utdanningstid på minst 18 år, hvorav minst ni års yrkesutdanning fordelt på fire års videregående teknisk utdanning og fem års praksisperiode og yrkesopplæring som avsluttes med yrkesfaglig eksamen som gir rett til å utøve yrket og lære opp lærlinger, i den grad denne utdanningen angår retten til å drive byggeprosjektering, foreta tekniske beregninger og lede byggearbeid ("Maria Theresia-privilegiet").

5. Utdanning i Det forente kongerike godkjent under bestemmelsene om National Vocational Qualifications eller Scottish Vocational Qualifications

Utdanning til:

- vitenskapelig medarbeider ved medisinsk laboratorium (“medical laboratory scientific officer”),
- elektroingeniør ved kullgruve (“mine electrical engineer”),
- maskiningeniør ved kullgruve (“mine mechanical engineer”),
- offentlig godkjent sosialrådgiver – psykiske lidelser (“approved social worker – mental health”),
- tilsynsfører (“probation officer”),
- tannterapeut (“dental therapist”),
- tannpleier (“dental hygienist”),
- optiker (“dispensing optician”),
- assisterende gruveingeniør (“mine deputy”),
- bobestyrer (“insolvency practitioner”),
- autorisert skjøteskriver (“licensed conveyancer”),
- protesemaker (“prosthetist”),
- førstestyrermann – laste-/passasjerskip – ingen begrensning (“first mate – freight/passenger ships – unrestricted”),
- annenstyrermann – laste-/passasjerskip – ingen begrensning (“second mate – freight/passenger ships – unrestricted”),
- tredjestyrermann – laste-/passasjerskip – ingen begrensning (“third mate – freight/passenger ships – unrestricted”),
- dekksoffiser – laste-/passasjerskip – ingen begrensning (“deck officer – freight/passenger ships – unrestricted”),
- maskinoffiser – laste-/passasjerskip – ubegrenset fartsområde (“engineer officer – freight/passenger ships – unlimited trading area”),
- varemerkekonsulent (“trade mark agent”),

som fører fram til kvalifikasjoner som er godkjent som National Vocational Qualifications (NVQ) eller godkjent eller anerkjent som likeverdige av National Council for Vocational Qualifications, eller i Skottland godkjent som Scottish Vocational Qualifications, på nivå 3 og 4 i Det forente kongerikes National Framework of Vocational Qualifications.

Disse nivåene er definert slik:

- *nivå 3*: kompetanse innen et bredt felt av arbeidsoppgaver utført i mange forskjellige sammenhenger, der de fleste er komplekse og ikke-rutinepregede. Det medfører betydelig ansvar og selvstendighet, og innebærer ofte tilsyn med og veiledning av andre.
- *nivå 4*: kompetanse innen et bredt felt av komplekse tekniske eller faglige arbeidsoppgaver utført i mange forskjellige sammenhenger og med betydelig grad av personlig ansvar og selvstendighet. Ansvar for andres arbeid og fordeling av ressurser er ofte en del av oppgaven.

**OVERSIKT OVER UTDANNINGSALTERNATIVER MED SÆREGEN STRUKTUR NEVNT I
ARTIKKEL 3 FØRSTE LEDD BOKSTAV B) TREDJE STREKPUNKT**

(VEDLEGG D TIL DIREKTIV 92/51/EØF)

I Det forente kongerike:

Lovregulert utdanning som fører fram til kvalifikasjoner som er godkjent som National Vocational Qualifications (NVQ) eller godkjent som likeverdige av National Council for Vocational Qualifications, eller i Skottland godkjent som Scottish Vocational Qualifications, på nivå 3 og 4 i Det forente kongerikes National Framework of Vocational Qualifications.

Disse nivåene er definert slik:

- *nivå 3*: kompetanse innen et bredt felt av arbeidsoppgaver utført i mange forskjellige sammenhenger, der de fleste er komplekse og ikke-rutinepregede. Det medfører betydelig ansvar og selvstendighet, og innebærer ofte tilsyn med og veiledning av andre.
- *nivå 4*: kompetanse innen et bredt felt av komplekse tekniske eller faglige arbeidsoppgaver utført i mange forskjellige sammenhenger og med betydelig grad av personlig ansvar og selvstendighet. Ansvar for andres arbeid og fordeling av ressurser er ofte en del av oppgaven.

I Tyskland:

Følgende lovregulerte utdanning:

- Lovregulert utdanning som forberedelse til utøvelse av yrke som teknisk assistent (“technische(r) Assistent(in)”), handelsassistent (“kaufmännische(r) Assistent(in)”), sosiale yrker (“soziale Berufe”) og yrke som offentlig godkjent puste-, tale- og stemmepedagog (“staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)”), med samlet utdanningstid på minst 13 år, som forutsetter bestått videregående utdanning (“mittlerer Bildungsabschluß”), og som omfatter:
  - i) minst tre års⁽¹⁾ yrkesutdanning ved en fagskole (“Fachschule”), som avsluttes med eksamen og eventuelt supplert med et ett- eller toårig spesialiseringskurs som også avsluttes med eksamen,
  - ii) eller minst to og et halvt år ved en fagskole (“Fachschule”), som avsluttes med eksamen og suppleres med yrkespraksis med minst seks måneders varighet eller praktikanntid på minst seks måneder i en godkjent institusjon,
  - iii) eller minst to år ved fagskole (“Fachschule”), som avsluttes med eksamen og suppleres med yrkespraksis med minst ett års varighet eller praktikanntid på minst ett år i en godkjent institusjon.
- Lovregulert utdanning til yrkene offentlig godkjent (“staatlich geprüfte(r)”) tekniker (“Techniker(in)”), bedriftsøkonom (“Betriebswirt(in)”), designer (“Gestalter(in)”) og hjemmehjelp (“Familienpfleger(in)”), med samlet utdanningstid på minst 16 år, som forutsetter gjennomført grunnskole eller tilsvarende utdanning (med varighet på minst ni år) og gjennomført utdanning ved yrkesskole (“Berufsschule”) med varighet på minst tre år, og som etter fullført minst to års yrkeserfaring omfatter heltidsutdanning med varighet på minst to år eller deltidsutdanning av tilsvarende varighet.
- Lovregulert utdanning og lovregulert etterutdanning, med en samlet utdanningstid på minst 15 år, som generelt forutsetter gjennomført grunnskole (med varighet på minst ni år) og yrkesutdanning (normalt tre år), og som vanligvis omfatter minst to års yrkespraksis (tre år i de fleste tilfeller), og en eksamen tilknyttet etterutdanning, der det vanligvis som forberedelse tas utdanning enten i sammenheng med praksis (minst 1 000 timer) eller på heltidsbasis (minst ett år).

⁽¹⁾ Minste varighet kan reduseres fra tre til to år dersom den aktuelle person innehar den kvalifikasjon som kreves for opptak på universitet (“Abitur”), dvs. 13 år forutgående utdanning, eller den kvalifikasjon som er nødvendig for opptak på Fachhochschule (“Fachhochschulreife”), dvs. 12 års forutgående utdanning.

De tyske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over den utdanning som omfattes av dette vedlegg.

I Nederland:

- Lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, som forutsetter fullført åtte års grunnskole etterfulgt av fire år med enten videregående allmennutdanning (“MAVO”) eller forberedende yrkesutdanning (“VBO”) eller videregående allmennutdanning på høyere nivå, der det kreves fullført tre- eller fireårig kurs fra skole for videregående yrkesutdanning (“MBO”), som avsluttes med eksamen,
- lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 16 år, som forutsetter fullført åtte års grunnskole etterfulgt av fire års utdanning som minst er på nivå med forberedende yrkesutdanning (“VBO”) eller videregående allmennutdanning på et høyere nivå, og der det kreves fullført minst fire år yrkesutdanning i lærlingeordningen, som omfatter minst en dags teoretisk undervisning på skole per uke og de øvrige dagene praktisk opplæring ved et praktisk lærested eller i en bedrift, og som avsluttes med en eksamen på videregående nivå eller høyere.

De nederlandske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over den utdanning som omfattes av dette vedlegg.

I Østerrike:

- Utdanning ved læresteder for høyere yrkesutdanning (“Berufsbildende Höhere Schulen”) og læresteder for høyere landbruks- og skogbruksutdanning (“Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten”), herunder spesielle typer (“einschließlich der Sonderformen”) med struktur og nivå fastsatt ved lov eller forskrift.

Disse utdanningsformene har en samlet lengde på minst 13 år og omfatter fem års yrkesutdanning som avsluttes med eksamen som, når den er bestått, er bevis for faglig dyktighet.

- Utdanning ved håndverksmesterskole (“Meisterschulen”), i håndverksmesterklasse (“Meisterklassen”), skole for utdanning av håndverksmestere i industrien (“Werkmeisterschulen”) eller skole for utdanning av håndverkere i byggefag (“Bauhandwerkerschulen”), med struktur og nivå fastsatt ved lov eller forskrift.

Disse utdanningsformene har en samlet lengde på minst 13 år og omfatter ni års grunnskole etterfulgt av enten tre års yrkesutdanning ved en fagskole eller minst tre års opplæring vekselvis i en bedrift og ved en yrkesskole (“Berufsschule”), som i begge tilfeller avsluttes med eksamen og suppleres med gjennomføring av ett års utdanning ved en håndverksmesterskole (“Meisterschule”), i håndverksmesterklasser (“Meisterklassen”), ved en skole for utdanning av håndverksmestere i industrien (“Werkmeisterschule”) eller skole for utdanning av håndverkere i byggefag (“Bauhandwerkerschule”). I de fleste tilfeller er den samlede varigheten på minst 15 år, som omfatter praksisperioder som enten kommer før utdanningen ved lærestedene eller samtidig med deltidsutdanning (minst 960 timer).

De østerrikske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over den utdanning som omfattes av dette vedlegg.»